

debatt

Debatt- og kronikkredaktør Hilde Sandvik
debatt@bt.no – telefaks 55 21 37 65 – telefon 55 21 46 08 (10.00-11.30)
Redaksjon: Ingvild Sæterstøl, Egil Horne Mikkelsen og Aslaug Eide.

Tysk «Wachtmeister»

I sin kronikk 9. april, «Kjærlighet i krigstider» skriver Willy Dahl: «Barnefarens uniform og tittel – «Wachtmeister» – viser at det ikke dreide seg om en vanlig tysk soldat, men om en politimann.» Uniformen skal jeg ikke kommentere, men Wachtmeister er i hvert fall ikke en «tittel» i politiet. Tjenestegraden Wachtmeister ble brukt i det tyske artilleriet, og tilsvarer underoffisersgraden Feldwebel og kan best sammenlignes med tjenestegraden sersjant. Barnefarens kan derfor absolutt være «en vanlig tysk soldat», eller underoffiser om man vil, i den tyske hærens feltartilleri, eller i ett av de mange kystartilleribatteri omkring Bergen. Man skal passe seg for å være for raskt ute med en fellende dom.

KJELL-RAGNAR BERGE
FØRDE I SUNNFJORD

Skattelette for hjelp i hjemmet

Høyres kvinneforum har foreslått å innføre en ordning med skattefradrag for tjenester i hjemmet, såkalt Hjemmeservice. Ordningen vil kunne benyttes av alle – unge, eldre, familier og enslige. Hovedtanken bak forslaget er å gjøre hverdagen enklere for folk, og samtidig å bidra til å redusere det store svarte arbeidsmarkedet.

I takt med den økende velferdsutviklingen benytter flere og flere vanlige familier vaskehjelp for å gi familien mer tid sammen. Å få tak i en hus-hjelp er ingen sak, men dessverre jobber mange av disse svart og det er kun de med god økonomi som har råd til å kjøpe slike tjenester på lovlig måte. Dette gir ikke staten én eneste skattekrone, eller vaskehjelpen rett til sykepenger eller pensjonspoeng. Dermed skaper vi en underklasse blant dem som tilbyr tjenester i hjemmet.

Innenfor omsorg og rengjøring er det i hovedsak kvinner som tilbyr sine tjenester. I Finland og Sverige, hvor ordningen er innført, har yrket nå fått ny giv som følge av at flere har valgt å starte egen bedrift. Det er blitt en profesjonalisering av bransjen. Og det er blitt mange nye kvinnelige gründere som har etablert foretak. Mange av disse er kvinner som nå tjener gode penger på dette, samtidig som de opptjener pensjon og får trygderettigheter på lik linje med andre «lovlige» arbeidstakere. Kostnadsargumentet bør ikke bli det avgjørende argumentet i denne debatten. Ved å forflytte mye av omsetningen fra det svarte til det hvite markedet vil ordningen gi et positivt netto skattebidrag til staten. I tillegg vil vi bedre vilkårene for hjemmeservicesektoren, stimulere til et større marked og dermed fremme nye foretak og tjenester.

LINDA C. HOFSTAD HELLELAND,
STORTINGSREPRESENTANT (H)

Havforskningsinstitutter svarer på kritikk, og slår fast at havet ikkje er svart

Nok til ein god middag

FISKERI

Av Ole Arve Misund,
forskningsdirektør,
Havforskningsinstituttet

MIDDAGEN ER IKKJE trua slik det står i BT 28. mars. Vi har nyleg lagt fram omfattande dokumentasjon (sjå www.imr.no) på tilstanden til havmiljøet og fiskebestandene i våre farvatn. Fiskebestander som til dømes norsk vårgytande sild, nordaust-arktisk torsk, sei og hyse gjev i år grunnlag for berekraftige fangstar på til saman over 2,3 mill. tonn. Nok til ein god middag til alle menneske på jorda! Produksjonen i dei nordlege havområda våre har vore god dei seinare åra.

Oppslaga i BT – «Søv de, havforskarar», og «Kaptein Nemos dødsrike» – og i andre media om WWF sin kampanje mot raudlista fiskekatalog i butikkane, syner at fiskerinæringa ikkje lenger er åleine om å interessere seg for kunnskapane og forvaltningsråda vi framskaffar.

MILJØVERNORGANISASJONANE er kritiske brukarar av informasjonen vi kjem med, NRK «Forbrukerinspektørene» vil vite forvaltningsråda for fiskebestander det står dårleg til med, og engasjerte debattantar som Vincent Eye Færavaag meiner me er lite tydelege og for nært knytt til fiskerinæringa.

Vi er opne for kritikkarar, og Færavaag fekk innleie til debatt i Ukens orientering hjå oss 12. mars. Der fekk han høyre at vi for lengst var merksame på reduksjonen i dei fiskeetande sjøfuglbestandane langs Vestlandskysten, at det er mange tilhøve som har medverka til denne situasjonen. Vi har gjeve råd om, og fått gjennomslag for stopp i trålfiske etter tobis i norsk sone i Nordsjøen i 2005-2006. Dette har medverka til at denne bestanden, som er så viktig for fiskeetande fisk og for sjøfuglar som hekkar på kystane omkring Nordsjøen, no vert bygd opp att. Færavaag kom til ei forsamling som har ei

meir heilskaplege rolle og sjølv har gjort dei endringane han poengterte.

DET SAME GJELD kampanjen frå WWF; fiskeriforvaltninga følgjer i stor grad råda våre på dei store fiskebestandane, og sett i verk areal- og reiskapsavgrensingar for å verne raudlista fiskebestandar som kysttorsk, kveite og snabeluer. Yngelvernet i Barentshavet vart innskjerpa i 2005, slik at store område i praksis vert stengd for reketraling når det er meir enn tre ueryngel pr. 10 kg reker i fangstane. Tiltaket verkar, og vi ser gledelege teikn til rekruttering til snabeluerbestanden. Så når den norske raudlista skal reviderast i 2010, er det von om at fleire fiskebestandar kan «friskmeldast».

Etter engasjert medverknad til stortingsmeldinga «Reint og rikt hav» i 2002 har fiskeriforvaltninga endra seg mykje for å kunne drive miljø- og økosystembasert havforvaltning, også for å kunne ta vare på det biologiske mangfaldet til havs.

DET ER DERFOR ingen grunn til at Direktoratet for Naturforvaltning skal inn med spesielle vernetiltak på raudlista fiskebestandar, slik direktøren der tok til orde for på NRK «Forbrukerinspektørene», ut over det som Fiskeridirektoratet alt har sett i verk. Men vi har mykje kontakt med, og elles eit godt tilhøve til Direktoratet for Naturforvaltning. Vi lagar grunnlags-

dokumenta for Forvaltningsplanen for Norskehavet saman med dei, og på oppdrag frå dei skal vi finne eigna indikatorar for korleis mangfaldet av raudlista artar endrar seg i Barentshavet.

EG ER SAMD med stipendiatane våre, Moland og Ring Pettersen, om at «forskerstemmer må fremme klare budskap basert på den alvorlige ressursutfordringen samfunnet står overfor», BT 28.03. Men eg er ikkje utan vidare samd i at økosystembasert fiskerifor-

Engasjerte
debattantar ...
meiner me er
lite tydelege og
for nært knytt til
fiskerinæringa

HAVETS SØLV: Fiskebestander som til dømes norsk vårgytande sild, nordaust-arktisk torsk, sei og hyse gjev i år grunnlag for berekraftige fangstar på til saman over 2,3 mill. tonn.
ARKIVFOTO: ODD E. NERBØ

valtning etter føre var-prinsippet nødvendigvis gjev lågare uttak.

Etter kvantitativ fiskeribiologi er den naturlege døyinga (M) og døyinga årsaka av fiskeri (F) to sentrale parametrar for å klargjere utviklinga i fiskebestandar. Og i den naturlege døyinga, som vi har gode tal på for dei fleste

bestandane, ligg også det økosystembaserte elementet. Det gjeld å avgrense fisket slik at det over lang tid gjev det beste utbytte. Det har fiskeriforvaltninga fått til for NVG-sild, men enno ikkje for nokon av torskbestandane eller for kolmule, dessverre.

Barnevernet trenger godkjente fagfolk

BARNEVERNET

Av Roy Juvik
sosionomstudent,
Høgskolen i Bergen

BARNEVERNSPEDAGOGER og sosionomer mangler fortsatt autorisasjon. Det innebærer at brukere innenfor sosial- og helsetjenestene ikke har god nok rettssikkerhet i møte med disse profesjonene. Dette virker underlig når vi som studenter fortløpende vurderes hvorvidt vi er skikket til å fortsette på studiet. Dette ut fra et ønske, og krav fra myndighetene, om å kvalitets sikre de som blir utdannet.

Vi skal inn i en jobb hvor vår evne til å hjelpe andre, i alle tenkelige og utenkelige situasjoner, blir satt på prøve. Brukere av sosiale tjenester, har et soleklart krav på å føle seg trygge på at de møter profesjonelle og ansvarsbevisste hjelpere. Jeg blir derfor oppgitt når sentrale myndigheter ikke ser den samme verdien av å kvalitets sikre de som er ferdig utdannet og som nå utfører jobben over det ganske land.

I MINE ØYNE ER det en selvfølge at sosionomer og barnevernspedagoger gis autorisasjon på lik linje med f.eks. sykepleiere. Det

arbeidet sosionomer og barnevernspedagoger utfører bør ikke stå tilbake for andre utøvere av helsetjenester.

Gjennom autorisasjon vil direktoratet og tilsynsmyndighetene få større ansvar og sanksjonsmuligheter dersom barnevernspedagoger eller sosionomer opptrer uforsvarlig i tjenesten. Uten autorisasjon vil yrkesutøvere som er uskikket kunne fortsette å jobbe innen samme profesjon fordi de ikke kan miste sin rett til å praktisere.

DETTE KAN IKKE forsvares i noen tjeneste som har som formål å

hjelpe mennesker i en sårbar og utsatt livssituasjon. Det er viktig at barnevernspedagoger og sosionomer blir stilt overfor samme krav til faglig forsvarlighet som sine samarbeidspartnere. Arbeidsgivers adgang til å ilagge advarsel/foreta en oppsigelse vil ikke sikre dette på samme måte som en autorisasjonsordning.

Som student, og kommende sosionom, er jeg opptatt av å gi brukerne av sosial- og barnevernstjenester den trygghet det vil være å vite at alle hjelperne de møter i hjelpeapparatet er godkjent, egnet og kvalitetssikret for den hjelpen de skal yte.